

ПРОГРАМА РОЗВИТКУ

кафедри публічної політики

**Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби
Київського національного університету імені Тараса Шевченка**

на 2022-2027 роки

1. Обґрунтування необхідності створення програми

Кафедру публічної політики як структурний підрозділ Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби (далі – ННІ ПУДС) Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – КНУ) було сформовано шляхом реорганізації низки кафедр Національної академії державного управління при Президентові України й утворено на позачерговому засіданні Вченої ради КНУ 5 квітня 2021 року.

На сьогодні кафедра публічної політики – потужний інтелектуальний центр, де гармонійно поєднуються вірність науковим та освітнім традиціям і сучасні технології професіоналізації публічних службовців.

У своїй діяльності кафедра керується Законом України “Про освіту”, Законом України “Про вищу освіту”, Законом України “Про державну службу”, Постановою КМУ “Про затвердження Національної рамки кваліфікацій”, Наказом МОН України “Про затвердження Стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування” для другого (магістерського) рівня вищої освіти”, Статутом Університету, Положенням про кафедру Київського національного університету імені Тараса Шевченка та іншими нормативними та локальними актами, що впливають на змістовий контент професійної діяльності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування загалом.

Належне виконання основних функцій, покладених на кафедру публічної політики як новий структурний підрозділ ННІ ПУДС університету щодо проведення освітньої, навчально-виховної, методичної та наукової діяльності за спеціальністю 281 Публічне управління та адміністрування, потребує розробки власної Програми розвитку новоствореної кафедри.

Програма розвитку кафедри публічної політики має бути зорієнтована на виконання цілей і завдань освітньої реформи в Україні, а також Стратегічного плану розвитку Київського національного університету імені Тараса Шевченка на 2018-2025 років та враховувати при цьому специфіку організації роботи кафедри (в т.ч. й з використанням дистанційних технологій) в умовах дії карантинних обмежень, пов’язаних із поширенням на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2.

Подальший розвиток кафедри публічної політики потребує чіткого плану дій, що відповідатимуть загальнодержавним національно-патріотичним та освітньо-науковим орієнтирам в умовах сучасних суспільних змін та викликів.

2. Прогноз тенденцій та змін кафедри

Тенденції діяльності кафедри публічної політики узгоджуються з укладанням її Програми розвитку й підпорядковуються завданням діяльності кафедри як структурного підрозділу ННІ ПУДС Київського національного університету імені Тараса Шевченка дослідницького типу відповідно до Стратегічного плану розвитку університету. Пріоритетним напрямком діяльності кафедри, покликаним забезпечити підготовку широкого кола управлінців у публічній сфері (насамперед державних службовців і посадових осіб місцевого самоврядування), є надання здобувачам вищої освіти сучасних знань щодо сутності та змісту публічної політики й публічного управління та адміністрування, особливостей їх формування та реалізації.

3. Концепція розвитку кафедри

Концепція розвитку кафедри публічної політики на період 2022–2027 років передбачає ствердження кафедри як важливого центру компетентностей у галузі знань 28 “Публічне управління та адміністрування” й містить такі взаємопов’язані складові :

- підвищення якості освітньо-професійних та освітньо-наукових програм (дисциплін), що реалізуються на кафедрі, а також навчально-методичних послуг кафедри засобами сучасних інноваційних та інформаційно-комунікаційних навчальних технологій тощо;
- формування та ствердження іміджу щодо висококонкурентного статусу кафедри в підготовці компетентних і конкурентоспроможних фахівців у сфері публічного управління та адміністрування;
- формування ефективної команди професіоналів, які поділяють цінності корпоративної культури, дотримання вимог етичного кодексу університету тощо;
- постійний розвиток науково-інноваційного потенціалу кафедри;
- розширення спектру експертно-аналітичних та консультивативних та ін. послуг, що надаються кафедрою, в межах співпраці з органами публічної влади та іншими стратегічними партнерами (зі студентським, освітянським і науковим середовищем в Україні та за її межами, інститутами громадянського суспільства тощо).

3.1. Орієнтири концепції

Девізом кафедри публічної політики є вислів “Docendo discimus”, що означає “Навчаючи – навчаємося самі”. У цих мудрих словах відображені наше цілеспрямовання не лише на те, щоб передавати від покоління до покоління безцінні наукові і культурні досягнення, а й постійно вдосконалюватись у підготовці та вихованні конкурентоздатних фахівців, справжньої інтелектуальної еліти України.

Відповідно орієнтиром концепції розвитку кафедри публічної політики є високий рівень вимог до викладання всіх навчальних дисциплін, що закріплені за кафедрою; висока професійна та загальнонаукова ерудиція професорсько-викладацького складу; висока культура подачі матеріалу; спонукання до

активного, творчого засвоєння знань студентами, чому має сприяти доброзичлива атмосфера читання лекцій, проведення семінарських та практичних занять.

Кафедрою вже розроблено цілісний комплекс навчальних дисциплін з публічної політики та публічного управління, а також політичної аналітики, інтелектуальний запит на які наразі підтверджується процесом здійснення реформи системи публічного управління України. Водночас динамічне реагування на суспільний запит до фахівців з публічного управління та адміністрування спонукає кафедру до розробки та впровадження нових ОНП/ОПП “Державна служба” (ОР “магістр”), а також нових вибіркових блоків дисциплін у рамках ОНП/ОПП “Державна служба”, серед яких: ВБ 1 “Управління персоналом на державній службі”; ВБ 2 “Управління проектами та програмами в публічній сфері”.

Окрім того кафедра публічної політики пропонує такі нові вибіркові спеціальні курси як “Формування позитивного іміджу органів влади”, “Державна політика управління цифровими трансформаціями”, “Тайм-менеджмент у системі публічного управління” та ін. Розроблені курси фахової підготовки є ефективним інструментарієм підвищення професійної компетентності державних службовців та посадових осіб місцевого самоврядування, оскільки вони сформовані на основі вивчення прогресивного зарубіжного досвіду в цій сфері та адаптовані до вітчизняних потреб.

З огляду на викладене, студенти мають можливість отримати фундаментальну загальнонаукову базу щодо публічної політики та публічного управління, взаємодії держави, бізнесу та громадянського суспільства, процесів реалізації новітніх світових концепцій розвитку суспільства і держави. Водночас запровадження кафедрою ОНП/ОПП “Державна служба” створює умови для поглиблення та упорядкування знань студентів, що працюють або мають намір працювати у сфері HR-менеджменту на державній службі. Програма також спрямована на формування компетентностей фахівців-управлінців з прогресивним проектно-орієнтованим мисленням, здатних застосовувати інструменти й методики проектного менеджменту на рівні держави.

3.2. Обґрунтування концептуальної ідеї розвитку кафедри

Обґрунтування концептуального розвитку кафедри публічної політики обумовлюється комплексним упровадженням таких зasad:

- формування знань та компетенцій майбутніх фахівців через високий особистісно-професійний потенціал викладачів кафедри;
- постійний творчий пошук шляхів вдосконалення професійної та морально-етичної підготовки фахівців з державного управління;
- взаємодія і співробітництво, що реалізується на рівні кафедри між викладачами і студентами; між викладачами та співробітниками кафедри; між кафедрою та іншими підрозділами університету; на всеукраїнському рівні: розвиток партнерського співробітництва з відповідними кафедрами інших ЗВО, науково-дослідними установами та організаціями, органами державної влади та місцевого самоврядування.

Робота кафедри носить комплексний характер. Зокрема навчально-виробнича діяльність підпорядковується науково-дослідній роботі, кадрове поповнення кафедри відбувається за рахунок підготовки кандидатів і докторів наук через цільову аспірантуру і докторантuru, а також залучення провідних вітчизняних та зарубіжних науковців.

4. Призначення, мета і завдання розвитку кафедри

Місією кафедри публічної політики є підготовка висококваліфікованих фахівців у галузі публічного управління та адміністрування, які володіють сучасними знаннями та навичками щодо публічної політики та політичного управління, взаємодії держави, бізнесу та громадянського суспільства, спроможні ефективно реагувати на суспільні виклики, аналізувати та моделювати політико-управлінські процеси, прогнозувати політичні, економічні та безпекові ризики, здійснювати експертно-аналітичний супровід діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування, приймати ефективні владні рішення, метою яких є соціально відповідальний результат.

Метою розвитку кафедри публічної є підготовка сучасної політико-управлінської еліти України для системи публічного управління, яка спроможна аналізувати, розробляти і реалізовувати публічну політику та забезпечувати ефективний розвиток сучасних держави і суспільства.

Стратегічні цілі кафедри – розвиток професійних компетентностей публічних службовців; науково-методичний і практичний супровід державно-управлінських реформ.

Завданням кафедри є участь у підготовці висококваліфікованих кадрів для системи публічного управління і адміністрування, місцевих органів влади, політичному керівництву через надання теоретичних і практичних знань не тільки під час проведення навчальних занять, а також, під час організації і проведення “круглих столів”, семінарів, панельних тематичних дискусій, що присвячені актуальним проблемам розвитку сучасної держави і суспільства, модернізації системи публічного управління, визначення стратегічних цілій публічної політики транзитивного суспільства.

5. Пріоритетні напрями роботи кафедри

5.1. Освітній та навчально-виховний:

Кафедра здійснює підготовку фахівців спеціальності 281 “Публічне управління та адміністрування” за освітніми рівнями: перший (бакалаврський), другий (магістерський), третій (освітньо-науковий).

Головними завданнями освітньої та навчально-виховної діяльності є:

- забезпечення проведення навчальних занять, здійснення контрольних заходів з навчальних дисциплін кафедри відповідно до стандартів вищої освіти (у т.ч. Стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 “Публічне управління та адміністрування” для другого (магістерського) рівня вищої освіти), положення про організацію освітнього процесу, навчального плану та робочих програм навчальних дисциплін;

– підготовка та проходження акредитації ОНП/ОПП “Державна служба”;

– упровадження в навчальний процес інноваційних форм і методів організації навчального процесу (наприклад: 1) реалізація інноваційного проекту проект “100 ідей для Президента та Уряду України”, головним орієнтиром якого визначено вироблення здобувачами другого ступеня вищої освіти за спец. 281 “Публічне управління та адміністрування” нових проектних ініціатив та впровадження інноваційних змін у галузі публічного управління та адміністрування; 2) конструювання навчальних соціально-політичних публічних майданчиків, в якому будуть змодельовані ролі політичних акторів в процесах визначення порядку денного, формування політики, реалізація політики, аудит, оцінювання), новітніх навчальних технологій, зокрема комп’ютерних та особистісно-орієнтованих та ін.);

– створення навчально-методичних матеріалів для курсів (у т.ч. дистанційних), що викладаються на кафедрі, а також постійне оновлення/узгодження змісту навчальних програм зі змістовими стандартами європейського та світового освітнього простору (наприклад, розробка навчальних курсів із проблем запобігання корупції, медіації в державному управлінні, підтримки добросусідності, етики публічної політики та публічної служби та ін.);

– викладання окремих нормативних курсів англійською мовою у рамках ОНП/ОПП “Державна служба” (зокрема: “Глобалізаційні виклики”, “Комунікативний менеджмент”, “Інформаційна та кібернетична безпека в державному управлінні”);

– постійне оновлення тематики курсових та кваліфікаційних магістерських робіт із врахуванням результатів останніх наукових досліджень в галузі публічного управління та адміністрування;

– залучення до освітнього процесу провідних вітчизняних та зарубіжних науковців;

– призначення та організація роботи кураторів академічних груп;

– підготовка студентів до участі в студентських олімпіадах з публічного управління та адміністрування;

– підготовка студентів до практичних занять в межах педагогічної (асистентської), науково-дослідницької (для студентів ОР “магістр” у рамках ОНП “Державна служба”) та виробничої практик (для студентів ОР “магістр” у рамках ОПП “Державна служба”), а також залучення до співпраці органів державної влади (Верховна Рада України, КМУ, КМДА та ін.), органів місцевої влади та громадських організацій;

– започаткування лекторію відкритих знань для студентів КНУ імені Тараса Шевченка та інших навчальних закладів України;

– здійснення просвітницької роботи серед студентів щодо питань підтримки добросусідності (в т.ч. академічної добросусідності), професійної етики, етики публічної політики та публічної служби

– активізація усіх форм профорієнтаційної роботи кафедри щодо залучення абитурієнтів на навчання за діючими ОНП/ОПП та ін.

5.2 Наукова діяльність:

Головними завданнями науково-дослідницької діяльності кафедри є:

- здійснення організаційних і методичних заходів з метою збільшення цитованості наукових праць співробітників кафедри, розширення присутності їх наукових публікацій у журналах і матеріалах конференцій, що входять до міжнародних наукометрических баз даних (Scopus, Web of Science та ін.);
- публікація результатів наукових досліджень викладачів кафедри у формі монографій;
- участь у редколегіях наукових фахових видань;
- здійснення наукового консультування докторантів й наукового керівництва аспірантами кафедри, які здійснюють навчання за освітньо-науковою програмою третього рівня для здобуття наукового ступеня доктора філософії у галузі знань “28 Публічне управління та адміністрування” за спец. 281 “Публічне управління та адміністрування” та сприяння успішній реалізації програм докторів філософії, ефективності аспірантури та докторантury;
- посилення дослідницької складової в навчальних планах для магістрів та залучення їх до виконання НДР;
- організація та проведення кафедрою освітньо-наукових заходів (конференцій, панельних тематичних дискусій, “круглих столів”, семінарів, тренінгових програм та ін.) з проблематики публічного управління;
- участь викладачів, докторантів та аспірантів кафедри у науково-практических конференціях, що проводяться як в Україні, так і за кордоном;
- участь викладачів, докторантів та аспірантів кафедри у міжнародних наукових грантових програмах, а також у конкурсах науково-дослідних проектів, що проводяться НАДС, МОН України тощо;
- створення у складі кафедри публічної політики Бюро медіації як навчально-наукової лабораторії, функціями якого передбачено запровадження навчальних тренінгів для студентів та слухачів системи підвищення кваліфікації (сертифікатні програми), наукові дослідження у сфері медіації серед студентів, аспірантів (здобувачів н.с.доктора філософії);
- участь у розвитку інноваційних структур на базі університету (наприклад, з Корпорацією “Науковий парк “Київський університет”) за пріоритетними науковими напрямами кафедри;
- здійснення викладачами кафедри як членів постійної/разової спеціалізованої вченої ради атестації наукових працівників, а також їх участь у складі експертних рад з питань проведення експертизи дисертацій МОН та ін.

5.3. Міжнародне співробітництво

Основними завданнями кафедри у сфері міжнародного співробітництва є:

- співпраця з Інститутом психології Гамбурзького університету (ФРН) у сфері медіації – створення Бюро медіації в ННІ ПУДС КНУ імені Тараса Шевченка з метою проведення навчальних курсів та тренінгів для студентів бакалаврів та магістрів, слухачів системи підвищення кваліфікації;

- співпраця з Університетом прикладного менеджменту (м. Мангейм, ФРН) щодо розвитку мобільності студентів, викладачів, проведення науково-комунікативних заходів та запровадження програми двох дипломів;
- налагодження співпраці із зарубіжними університетами з метою залучення викладачів, науковців, аспірантів та докторантів кафедри до виконання спільних міжнародних наукових проектів: TEMPUS, TACIC, TWINNING, TAIEX, SIGMA та ін.;
- популяризація академічної мобільності студентів та викладачів, а також аспірантів та докторантів кафедри шляхом: короткотермінового навчання студентів/аспірантів/докторантів в університетах різних країн за спільними програмами; обміну викладачами з університетами інших країн; стажування та вивчення позитивного досвіду викладачами університетів інших країн у межах міжнародних проектів та ін.
- забезпечення участі науково-педагогічних працівників кафедри у міжнародних науково-практичних конференціях, спільних наукових дослідженнях та ін.

5.4. Розвиток кадрового потенціалу кафедри:

- активізація роботи з проведення атестації фахівців та професорів, присвоєння вчених звань доцента, професора для формування якісного складу кафедри
- створення сприятливих умов та внутрішньої системи заохочень для спонукання молодих викладачів кафедри до продовження навчання в аспірантурі / докторантурі для здобуття наукового ступеня;
- оновлення кадрового складу кафедри за рахунок сформованого кадрового резерву із найталановитіших аспірантів та докторантів кафедри;
- забезпечення умов для розвитку фахового потенціалу та підвищення кваліфікації викладачів кафедри за допомогою використання коучінгових освітніх технологій, проведення семінарів, організації стажувань за тематикою побудови індивідуальних освітніх траекторій і розвитку академічної мобільності в межах України та країн ЄС;
- популяризація оволодіння іноземними мовами та отримання відповідного сертифікату, що засвідчує рівень володіння мовою з метою удосконалення іншомовної компетентності викладачів та забезпечення потреб кафедри у викладанні окремих дисциплін іноземною мовою;
- взаємовідвідування лекцій, їх аналіз та обговорення на засіданнях кафедри та ін.

5.5. Інформатизація:

- оновлення та модернізація матеріально-технічної бази кафедри протягом планового періоду дії Програми;
- постійне оновлення та модернізація інформаційно-комунікативної бази кафедри за рахунок: створення електронної бібліотеки навчально-інформаційних ресурсів кафедри, зокрема сторінки кафедри на порталі ННІ ПУДС та її офіційного представництва у загальних та професійних соціальних мережах

(Facebook, Twitter, ResearchGate, LinkedIn) з метою залучення потенційних користувачів освітніх послуг у галузі знань “Публічне управління та адміністрування” та систематичного висвітлення освітніх, наукових та культурних подій, у яких беруть участь викладачі кафедри, а також поточної інформації про роботу кафедри;

- створення та функціонування на базі кафедри Центру інноваційних технологій підготовки та прийняття управлінських рішень із залученням провідних бізнес-структур із розробки спеціалізованого програмного забезпечення;
- створення та функціонування на базі кафедри онлайн майданчику для комунікацій між органами публічної влади, суб'єктами громадянського суспільства та бізнесом щодо нагальних проблем та викликів в різних сферах життедіяльності держави і суспільства.

6. Основні умови успішного здійснення програми

Запропонована програма може бути успішно реалізована через планомірне виконання зазначених у ній положень та оптимізацію навчально-виховного процесу, участь викладачів кафедри у якості експертів з аналізу проектів у сфері публічної політики, в роботі спеціалізованих вчених рад по захисту кандидатських та докторських дисертацій, підвищення професійного рівня викладачів за рахунок участі у міжнародних програмах та короткострокових семінарах, участь у конкурсах на отримання грантів для здійснення наукових досліджень та освітніх проектів у галузі публічного управління, кількість захищених дисертаційних досліджень аспірантів та докторантів кафедри, співпраця з іншими навчальними закладами для проведення спільніх освітньо-наукових заходів.

Програму розвитку кафедри публічної політики Навчально-наукового інституту публічного управління та державної служби Київського національного університету імені Тараса Шевченка підготувала в.о. завідувача кафедри публічної політики, доктор юридичних наук, доцент Корчак Н.М.

Обговорена та прийнята за основу рішенням кафедри публічної політики (втіяг із протоколу засідання кафедри публічної політики № 4 від 06.12.2021 р.)

В.о. завідувача кафедри
публічної політики,
доктор юридичних наук, доцент

Наталія КОРЧАК